

HEIKKI HUTTUNEN

Intian itäiset kirkot ja ekumenia

Intia on suurvalta politiikassa ja taloudessa, mutta myös ekumeniassa. Väestöltään maa on jo ohittanut Kiinan maailman suurimpana. Vuonna 2015 Intiassa arvioidaan olevan 1,27 miljardia asukasta. Intian olemukseen ”puolimantereena” – subcontinent, kuten intialaiset itse sanovat – kuuluu, että sen kulttuurien ja uskontojen kirjo muodostaa kokonaisen maailman. Monimuotoisen hindulaisuuden rinnalla maassa on maailman kolmanneksi suurin muslimiväestö, noin 170 miljoonaa. Kristittyjä on vain noin 30 miljoonaa, vähän yli kaksi prosenttia, mutta heidänkin joukossaan on huomattava kotoperäinen, itseään Intian kulttuurin perillisinä pitävä itäisten kristittyjen väestö. Itäistä alkuperää olevia kirkkokuntia lasketaan olevan yksitoista ja niissä lähes kymmenen miljoonaa jäsentä. Intian koulutetun väestön laaja siirtolaisuus on tuonut Intian itäisen kristillisyyden kaikkialle maailmaan. Luon seuraavassa katsauksen keskeisimpiin itäistä alkuperää oleviin intialaisiin kirkkoihin, niiden syntyyn ja ekumeeniseen merkitykseen.

APOSTOLI TUOMAAN PERILLISET

Perimätiedon mukaan apostoli Tuomas saapui vuonna 52 jKr. Malabarin rannikolle Intian lounaiskärkeen, nykyiseen Keralaan osavaltioon. Hän astui

maihin Malankaran saarella, ja saaren nimi on yksi Etelä-Intian itäisistä kristityistä käytettävistä termeistä. Yhteydet Arabianmeren yli suursyrialaiselle kulttuurialueelle olivat vilkkaat. Tuomaan kerrotaan menneen ensin paikallisen juutalaisyhteisön keskuuteen. Ennen pitkää hänen sanomansa saavutti myös muut asukkaat. Tuomas perusti seitsemän kirkkoa, joista neljä on edelleen olemassa, ja niitä kunnioitetaan kristillisen kirkon apostolisen alkuperän merkkeinä. Traditio mainitsee neljä brahmiinisukua, jotka ottivat vastaan kristinuskon. Työnsä jatkajiksi apostoli vihki kirkkoihin presbyteerejä ja jatkoi matkaansa itään Coromandelin rannikolle. Palatessaan myöhemmin Malakan niemimaalle ja Kiinaan suuntautuneelta lähetysmatkaltaan apostoli Tuomas kohtasi marttyyrikuoleman nykyisessä Chennain kaupungissa (entiseltä nimeltään Madras). Hänen reliikkejään kunnioitetaan Mylaporessa Intian Tamil Nadun osavaltiossa.

Etelä-Intian kristityistä on käytetty nimitystä *nazrani*, nasaretilaiset, joka muistuttaa Lähi-idän kielten vastaavaa termiä. Myös yleinen nimitys *Marthoma Suriyani*, ”Herra Tuomas -syyrialaiset” on seemiläistä kieltä. Intian vanhimman kristillisen yhteisön alkuperää kuvaava traditio sisältää kaksi piirrettä, jotka ovat olennaisia sen itseymmärryk-

selle: ensinnäkin apostolinen alkuperä pyhässä Tuomaassa ja syyrialaisuus eli liittyminen Lähi-idän kulttuuripiiriin, toiseksi intialainen alkuperä neljäsä ylhäisessä brahmiinisuvussa.

Ensimmäiseen ekumeeniseen synodiin, joka pidettiin vuonna 325 Nikeassa, osallistui 318 piispaa kaikkialta senaikaisen kristikunnan piiristä. Heidän joukossaan mainitaan Johannes Persialainen, joka edusti kirkkoja Persiassa ja alueella nimeltä *India Magna*. Tarkoitettiinko tällä Aleksanteri Suuren Intiaa, eli nykyisten Pakistanin ja Afganistanin alueita, vai myös itse niemimaata, on epäselvää. Joka tapauksessa kristillisistä yhteisöistä Etelä-Intiassa on olemassa useita dokumentoituja mainintoja eri vuosisadoilta. Nikean ensimmäinen synodi määrittelee Antiokian patriarkan alueeksi ”koko idän”, minkä voidaan katsoa viittaavan kirkkoihin kaukana Rooman valtakunnan itärajan takana, mukaan lukien Malabarin rannikon. Käytännön vastuu Persian ja sen itäpuolisten kirkkojen hoidosta vakiintui Ktesifon-Seleukian arkkipiispa-katolikokselle. Erityisen merkittäviä ovat kirjalliset maininnat, joiden mukaan vuonna 345 Etelä-Intiaan saapui syyrialainen siirtokunta ja sen mukana Seleukian istuimen alainen piispa Josef. Viimeistään tuolloin vakiintuivat itäsyyrialainen eli persialainen jumalanpalvelus ja kirkkokieli. On myös esitetty, että Intian kirkko olisi saanut alkunsa vasta 500-luvulla Babylonista tulleen persialais-nessoriolaisen lähetystyön tuloksena.

ITÄISEN KRISTINUSKON JAKAUTUMISET

Kristinuskon ensimmäinen pysyväksi jäänyt jakautuminen tapahtui, kun persialainen kirkko jäi erilleen muusta kristikunnasta vuonna 431 Efesosssa pidetyn kolmannen ekumeenisen synodin seurauksena. Teologisena syynä oli eri näkemys Kristuksen jumalallisesta ja inhimillisestä luonnosta. Näkemys ero konkretisoitui siinä, tuliko Neitsyt Mariaa nimittää vakiintuneen tavan mukaan Jumalansyntyttäjäksi (*Theotokos*) vai Kristuksen synnyttäjäksi. Jälkimmäisen opetuksen mukaan Kristuksessa on kaksi luontoa, ja inkarnaatio merkitsee sitä, että jumalallinen Logos ”asuu ihmisessä Jeesus kuin temppelissä”. Se tuomittiin Efesosssa harhaopiksi, joka tunnetaan Konstantinopolin patriarkka Nestorioksen mukaan nessoriolaisuutena.

Edessan maineikas teologinen koulu Persiassa asettui nessoriolaisen opetuksen kannalle. Vuonna 498 Persian kuningaskunnan kirkko irtautui kanonisesta yhteydestään Antiokiaan ja sen päämies omaksui arvonimen Babylonin patriarkka. Kristuksen jumaluutta ja ihmisyyttä koskeva erimielisyys kuitenkin jatkui, ja vuonna 451 Khalkedonissa pidetyn neljännen ekumeenisen synodin seurauksena Syyrian ja Egyptin suuret kansankirkot jäivät erilleen Rooman ja Konstantinopolin johtamasta kirkosta. Myöhemmin myös Armenian ja Etiopian kirkot samastuivat niin sanottuun monofysiittiseen opetukseen, joka korosti jumaluuden ja ihmisyyden yhteyttä Kristuksessa. Tästä kirkkoperheestä käytetään nykyään nimitystä orientaalisortodoksinen.

Nämä mullistukset vaikuttivat myös Persiaan, jonka kuningas antoi 500-luvulla suojeluksensa keisarin vainoa paenneille syyrialaisille Khalkedonin vastustajille. Seleukian-Babylonin piispanistuimella vaihtelivat sekä nessoriolaisen että monofysiittisen opin edustajat kuninkaan poliittisten mieltymysten mukaan. Intialaiset kirkkohistorioitsijat korostavat, että näin muodoin voidaan haastaa länsimaisen historiankirjoituksen käsitys, jonka mukaan Malabarin kirkko olisi ollut yksiselitteisesti nessoriolainen. Säilyneiden kirjallisten mainintojen ja liturgiseen käytäntöön liittyvien tietojen valossa yhteyksiä näyttää olleen 500–900-luvuilla erityisesti Syyrian jakobiittiseen eli orientaalisortodoksisen kirkkoon, kun taas Babylonin nessoriolainen patriarkaatti vakiinnutti asemansa Intiassa vasta myöhemmin, viimeistään vuoden 1490 jälkeen. Joka tapauksessa Malabarin kirkko kuului laajan persialaisen kristillisyyden piiriin, joka islamin leviämisen ja Rooman valtakunnan hajoamisen myötä jäi muusta kristikunnasta erilleen.

LÄNTISET VALLOITTAJAT JA VALISTAJAT

Euroopan siirtomaavallan aika mullisti kristinuskon historian Intiassa. Välimeren länsipäästä lähteneet tutkimusmatkailijat ja lähetystyöntekijät kohtasivat Malabarin rannikon kristittyjä 1200–1400-luvuilla. Heidän oli vaikea suhtautua näiden kristillisyyteen, ja tehtävänä oli saada heidät ”palaamaan” Rooman ja katolisen kirkon yhteyteen. Toisella käynnilläään Etelä-Intiassa vuonna 1502 tutkimusmatkailija Vas-

co da Gama lupasi Portugalin kuninkaan nimissä suojelusta syyrialaisille kristityille islamilaista ja hindulaista sortoa vastaan. Goaan perustetusta portugalilaisesta siirtokunnasta lähetettiin Malabarin rannikolle fransiskaaneja ja myöhemmin jesuiittoja, joiden tehtävänä oli toteuttaa paikallisen kirkon liittäminen Rooman yhteyteen. Tämä työ huipentui vuonna 1599 Diamperin (Udiamperur) kirkolliskoukukseen, jossa intialaisesta näkökulmasta paikallinen kirkko alistettiin väkivaltaiselle latinisaatiolle ja sen kirjallinen perintö tuhottiin harhaoppisena.

Portugalilaisten pyrkimykset yhdistää Etelä-Intian kristityt Rooman kirkkoon päättyivät kannansuun. Tammikuussa 1653 intialaisten johtomiehet vannoivat Mattancherin kirkossa Kaltevan ristin valan (Coonan Cross Oath), jossa he sitoutuivat olemaan koskaan alistumatta Rooman kirkolle. Kapina levisi kaikkiin seurakuntiin, ja lähteiden mukaan siihen liittyi 200 000 kristittyä, kun vain 400 pysyi uskollisina latinalaiselle kirkolle. Intialaiset valitsivat neljän papin muodostaman hallinnon ja nimittivät piispan, jolle pyrittiin saamaan kanoninen vihkimys. Antiokian syyrialaisortodoksinen patriarkka, joka edusti orientaalisortodoksista traditiota, vastasi intialaisten pyyntöön vuonna 1665. Tuolloin Malabariin saapui hänen lähettämänään Jerusalemin patriarkan titteliä kantava piispa Mar Gregorios. Tämä vihki intialaisten valitseman Mar Thoman piispaksi ja siitä alkaa Intian orientaalisortodoksinen kirkon edelleen jatkuva kanoninen yhteys Antiokian syyrialaisortodoksiseen patriarkaattiin.

MALANKARAN ORTODOKSINEN KIRKKO

Kaltevan ristin valan vannoneiden liike sitoutui Antiokian syyrialaisortodoksiseen patriarkaattiin, joka edustaa länsisyyrialaista traditiota ja kuuluu orientaalisortodoksiseen kirkkoperheeseen. Näin syntynyttä kirkkoa kutsutaan nimellä MALANKARAN ORTODOKSINEN KIRKKO. Patriarkaatti vihki piispat Intiaa varten, ja vähitellen kirkon liturginen elämä samastui sen käytännön mukaiseksi. Patriarkaatin ja intialaisten välille syntyi jännitteitä 1800-luvun kuluessa muun muassa kirkon omaisuudesta ja Keralan kirkon itsemäärämis-oikeudesta. Ratkaisuna Antiokian patriarkka Mar Ignatius Abdul Masih

II vihki vuonna 1912 Intian kirkon päämieheksi piispan nimeltä Baselios Paulose I. Tämä sai arvonimekseen Idän katolikos. Erimielisyydet Intian kirkon asemasta eivät kuitenkaan ratkenneet, vaan kirkon itsenäisyydestä ja omistusoikeuksista käytiin katkeria kiistoja oikeusistuimia myöten. Vuonna 1958 saatiin aikaan sovinto, joka kuitenkin petti vuonna 1975. Siitä lähtien tilanne on jatkunut kiistanalaisena.

Malankaran ortodoksinen kirkon pyhässä synodissa on katolikoksen lisäksi 26 metropoliittia. Hiippakuntia on Keralassa 21, muualla Intiassa kahdeksan sekä Pohjois-Amerikassa kolme ja Eurooppaa ja muuta maailmaa varten yksi. Luostareita on 25 eri puolilla Etelä-Intiaa. Kottayamin teologinen oppilaitos laskee historiansa vuodesta 1815, jolloin se perustettiin anglikaanisen yhteistyön tuella. Papiston teologinen koulutus on verrattain korkealla tasolla, mikä näkyy muun muassa siinä, että 1900-luvulla alkanut ortodoksinen kirkon eukaristinen uudistus on vakiintunut myös Intiassa. Jumalanpalveluksen kieli on kansankieli malajalam ja Keralan ulkopuolella usein englanti. Opiskelijajärjestön toiminta alkoi vuonna 1908, ja nykyään kirkolla on useita valistus- ja diakoniatyön järjestöjä. Lähetystyötä tehdään jossain määrin dalit-väestön keskuudessa. Malankaran kirkko on kasvattanut useita merkittäviä ortodoksisia teologeja ja ekuumeenisia johtajia. Kirkko on vaikuttanut aktiivisesti Khalkedonin erimielisyyden jakamien ortodoksisten ja orientaalisortodoksisten kirkkojen lähentymiseen. Se on myös aktiivinen ja näkyvä Kirkkojen Maailmanneuvoston jäsen. Malankaran ortodoksinen kirkko käyttää myös nimeä Intian ortodoksinen kirkko. Kirkossa on noin 2,5 miljoonaa jäsentä.

MUUT ORIENTAALISORTODOKSISEN TRADITION KIRKOT

Malankaran ortodoksinen kirkon yhteyttä Antiokian patriarkaattiin korostavaa osaa kutsutaan yleensä nimellä SYYRIALAISORTODOKSINEN JAKOBIITTINEN KIRKKO. Nimitys tulee syyrialaisortodoksinen tradition merkittävästä kirkkoisästä Jakob Baradeuksesta. Autonominen kirkko muodostaa merkittävän osan Antiokian syyrialaisortodoksisesta patriarkaatista. Hiippakuntia on Keralassa kaksitoista, muualla Inti-

assa viisi ja Antiokian patriarkan alaisuudessa muualla maailmassa viisi. Pyhässä synodissa on 33 piispaa. Sen kirkollinen elämä on monessa suhteessa rinnasteinen Malankaran kirkon itsenäisyyttä kannattavan osan (edellä kuvattu Malankaran ortodoksinen kirkko) kanssa. Kirkon jäseniä on paljon intialaisten siirtotyöläisten joukossa Persianlahden maissa. Kirkossa lasketaan olevan noin 1,5 miljoonaa jäsentä.

MALABARIN ITSENÄINEN SYYRIALAINEN KIRKKO on saanut alkunsa Malankaran ortodoksisen kirkon sisäisestä kiistasta vuonna 1772. Kirkko tunnetaan myös keskuspaikkansa mukaan nimellä *Thozhiyur Sabha*. Se noudattaa samaa länsisyyrialaista liturgista perinnettä ja tunnustautuu orientaalisortodoksisen opetukseen. Jumalanpalveluskielet ovat syyria ja malajalam. Kirkossa on noin 35 000 jäsentä.

ITÄISET KATOLISET KIRKOT SEKÄ ASSYRIALAIIS-PERSIALAISEN TRADITION KIRKKO

Intialaisten sanouduttua irti Portugalin siirtomaavallan ja Rooman kirkon edustajien latinalaistamispyrkimyksistä lännen kirkon toiminnassa Malabarin alueella alkoi uusi vaihe. Jesuiittojen sijaan lähetetyt karmeliitat onnistuivat palauttamaan suuren osan itäisistä kristityistä Rooman kirkon piiriin. **SYYRIALAIIS-MALABARIN KATOLINEN KIRKKO** järjestyi omaksi kanoniseksi kokonaisuudekseen vuonna 1887, jolloin se sai omat piispansa. Pitkän latinalaistamisvaiheen jälkeen se noudattaa vuodesta 1957 uudistettua itäsyryrialaista eli kaldealaista liturgiaa Keralan nykykielellä malajalamilla ja englanniksi. Tänä päivänä Syyrialais-Malabarin kirkko on toiseksi suurin Roomaan unioituneista itäisistä kirkkoista Ukrainan kreikkalaiskatolisen kirkon jälkeen. Sillä on vuodesta 1993 paavi Johannes Paavali II myöntämä suurarkkipiispakunnan asema. Suurarkkipiispakunta muodostuu 31 hiippakunnasta, joista 18 on Keralassa, 13 muualla Intiassa, yksi Yhdysvalloissa ja yksi Australiassa personaalijurisdiktion asemassa. Kirkolla on teologinen seminaari ja se ylläpitää useita oppilaitoksia, sairaaloita, orpokoteja ja muita sosiaalisen työn muotoja. Intiassa ja siirtomaissa sillä on yhteensä 4,5 miljoonaa jäsentä.

Toinen Rooman kirkon piiriin kuuluva intialainen kirkko on **SYYRO-MALANKARAN KATOLINEN**

KIRKKO. Se syntyi vuonna 1930, kun eräs Malankaran ortodoksisen kirkkoon kuuluva piispa ja ryhmä kirkkokansaa muodostivat oman unioituneen kirkkokuntansa. Kirkko noudattaa edelleen vastaavaa länsisyyrialaista jumalanpalvelusperinnettä kuin Malankaran ortodoksinen ja jakobiittinen kirkko. Kirkossa arvioidaan olevan noin 300 000 jäsentä.

Persian kirkon nestoriolaista perintöä Etelä-Intiassa edustaa pieni kirkkokunta, joka tunnetaan **KALDEALAISSYYRIALAISEN KIRKON** (Chaldean Syrian Church) nimellä. Nykyisessä muodossaan se on syntynyt repeämästä Syyrialais-Malabarin katolisessa kirkossa 1870-luvulla ja on saanut piispanviran Persian kirkon traditiota jatkavalta idän assyrialaiselta kirkolta. Se kuuluu arkkipiispakuntana Assyrian ja Idän katolikos-patriarkka Mar Dinkha IV alaisuuteen. Patriarkan istuin sijaitsee Irakin mullistusten seurauksena Chicagossa. Arkkipiispakuntaan lasketaan kuuluvan noin 15 000 jäsentä.

ANGLIKAANISEN JA MUUN PROTESTANTTISEN TRADITION KIRKOT

Britannian 1700-luvun lopulta alkaneen siirtomaavallan vaikutukset Etelä-Intian itäisten kristittyjen elämään olivat samansuuntaisia kuin Portugalin kaksi sataa vuotta aikaisemmin. Kirkon tavoitteet eivät määritelleet kruunun politiikkaa suoraviivaisesti, mutta brittiläinen esivalta tuki voimakkaasti anglikaanista valistus- ja lähetystyötä. Sen tuloksena eräät Malankaran orientaalisortodoksisen kirkon johtavat papiston jäsenet toteuttivat 1830-luvulla reformaation, jonka tuloksena syntyi uusi syyrialaisen tradition kirkkokunta, **MAR THOMA -KIRKKO**. Reformiliikkeen pioneerin Abraham Malpanin johdolla kirkon elämä uudistettiin raamatullisin perustein eurooppalaisen mallin mukaan. Tärkeä periaate oli jumalanpalveluksen toimittaminen kansankielellä malajalamiksi, ja sitä esimerkiksi muut kirkot ovat myöhemmin seuranneet. Jumalanpalvelus riisuttiin Jumalansynnyttäjän ja pyhien kunnioituksesta, ikoneista, vainajien muistelemisesta ja niin edelleen. Jumalanpalvelus muovattiin protestanttisten periaatteiden mukaiseksi ortodoksisen länsisyyrialaisen liturgian pohjalta. Mielenkiintoisesti kirkko edellyttää piispoiltaan naimattomuutta, vaikka luostarilaitos on lakkautettu. Mar Thoma -kirkko kuuluu

anglikaaniseen kommuunioon ja on aktiivinen ekumeenisissa suhteissaan sekä Intiassa että kansainvälisesti. Siihen kuuluu noin 900 000 jäsentä Keralassa, muualla Intiassa ja siirtolaisuudessa. Kirkon johtajalla on metropoliitan arvonimi. Pyhään synodiin kuuluu hänen lisäksi kaksitoista piispaa.

Mar Thoma -kirkosta on viime vuosikymmeninä erkaantunut joitakin evankelikaalisia ryhmiä. Vuonna 1961 perustettiin PYHÄN TUOMAAN EVANKELIKAALINEN KIRKKO (St. Thomas Evangelical Church). Se on piispaton protestanttinen kirkko, joka kuitenkin säilyttää jumalanpalveluksessaan vanhakirkollisen itäisen leiman. Siinä mainitaan olevan noin 120 000 jäsentä.

Brittiläisen lähetysjärjestön Church Mission Society:n työn tuloksena syyrialaiskristillisiä sukuja liittyi anglikaaniseen kirkkoon 1800-luvun lopulla. Anglikaaniset hiippakunnat ja paikallinen metodistinen kirkko muodostivat vuonna 1947 ETELÄ-INTIAN KIRKON (Church of South India). Se on maailman suurin yhdistynyt protestanttinen kirkkokunta, ja siihen kuuluu noin 4 miljoonaa jäsentä.

INTIAN ITÄISET KRISTITYT EKUMEENISESSA LIIKKEESSÄ

Ekumeenisessa liikkeessä Intian kristityillä on ollut tärkeä merkitys koko 1900-luvun ajan. Läntisen lähetystyön tuloksena syntyneet kirkot ovat olleet näkyvästi mukana kansainvälisessä keskustelussa ja Edinburghin maailmanlähetyskokouksesta (1910) lähtien. Itäisillä kirkoilla ei ole lähetystyön luomia verkostoja emäkirkkoihin ja rahoittajiin, ja siksi niiden edustajat ovat tulleet mukaan myöhemmin, kirkkojen omien voimavarojen kasvaessa. Sekä itäistä että läntistä alkuperää olevat intialaiset kirkot samastuivat voimakkaasti maan itsenäisyysliikkeeseen ja yleensä siirtomaavallan vastaiseen ajatteluun. Niiden ekumeenista roolia voi verrata Intian valtion aktiivisuuteen maailmanpolitiikassa, erityisesti sitoutumattomien maiden liikkeessä 1960- ja 1970-luvuilla.

Itäistä taustaa olevat teologit luovat mielenkiintoisia yhteyksiä kirkkoisien ajattelun ja nykyaikaisen yhteiskunta-analyysin välille. Sillä on ollut tärkeä merkitys viime vuosikymmenten ekumeenisessa keskustelussa ja toiminnassa, erityisesti Kirkkojen

Maailmanneuvoston uskontodialogioitteissa ja sosiaalieettisissä ohjelmissa, kuten Programme to Combat Racism ja Oikeudenmukaisuus, Rauha ja Luomakunnan Eheys (ORLE). Eräät heistä käyttävät hindulaista veda-kirjallisuutta kristillisen teologian kaikupohjana. Näistä ekumeenisen liikkeen 1960–90-lukujen suurista vaikuttajista voi mainita M. M. Thomasin ja Ninan Koshyn Mar Thoma -kirkosta sekä metropoliitta Paulos Mar Gregoroksen (maallikkonimeltään Paul Verghese) ja isä Kondothra M. Georgen Malankaran ortodoksisesta kirkosta. Radikaalin poliittisen teologian edustaja oli myös Ylioppilaiden Kristillisen Maailmanliiton presidentti ja Kaldealaisyyrialaisen kirkon piispa Poulouse Mar Poulouse. Ajankohtaisen lähetysasiakirjan *Yhdessä kohti elämää* keskeinen kirjoittaja on syyrialaisortodoksisen jakobiittisen kirkon piispa Geevarghese Mar Coorilos (maallikkonimeltään George Matthew Nalunnakkal).

Malankaran ortodoksisella kirkolla on ollut näkyvä merkitys ortodoksisen ja orientaalisortodoksisen kirkkojen lähentymisessä. Sen piiristä on kasvanut merkittäviä kirkkoisien tutkijoita, jotka ovat vaikuttaneet siihen, että klassisten kristologisten kiistojen ratkaisuksi on löydetty uusia näkökulmia. Professori V. C. Samuel Malankaran ortodoksisesta kirkosta kuuluu näiden luovien teologien kirkkijoukkoon. Heidän työnsä tuloksena on saavutettu ortodoksien ja orientaalisortodoksien yhteisymmärrys Khalkedonin neljännen ekumeenisen synodin kristologiasta. Uutta sukupolvea edustava naisteologi Mariam Ceena Varghese tekee urauurtavaa työtä Intian syyrialaisortodoksisen liturgisen tradition tutkijana ja opettajana maailman maineikkaimpiin kuuluvassa ortodoksisen teologian Saint Vladimir's Orthodox Theological Seminary -oppilaitoksessa New Yorkissa.

Ekumeenisen teologian ja yhteistyön toinen puoli on Malabarin syyrialaiskristittyjen suhde Intian nykytodellisuuteen. Radikaali sosiaalieettinen teologia ei aina vaikuta kirkkojen toimintaan. Kahden tuhannen vuoden aikana kristityt ovat asettuneet omalle paikalleen kastiyhteiskunnassa. Intian kristillisyyden alkukertomus mainitsee brahmiinien ottaneen vastaan apostoli Tuomaan julistaman uskon, ja siksi syyrialaisiksi kutsuttujen kristit-

tyjen asema yhteiskunnassa on ylhäinen. Useimmat heistä ovat varakkaita ja hyvin koulutettuja. Vaikka kastilaitoksella ei ole sijaa kristillisessä opetuksessa, sen vaikutus on selvä kristittyjen asenteissa ja seurakuntien elämässä. Siinä määrin kuin kirkot ovat tehneet lähetystyötä, se on kohdistunut kastilaitoksen ulkopuolisiin daliteihin. Nämä eivät yleensä kuitenkaan ole olleet tervetulleita traditionaalisiin yhteisöihin, vaan heitä varten on perustettu omia seurakuntia. Tietoisuus dalitien syrjitystä asemasta on vahvistunut Intiassa ja kansainvälisesti. Myös Intian itäistä taustaa olevissa kirkoissa asia on nostettu esille. Merkittäviä aloitteita kristittyjen keskinäisen kastasorron poistamiseksi on tehty aivan viime vuosina.

KIRJALLISUUTTA

CHAILLOT, CHRISTINE & BELOPOLSKY,
ALEXANDER (ED.)

1998 *Towards Unity: The Theological Dialogue between the Orthodox Church and the Oriental Orthodox Churches*. Geneva: Inter-Orthodox dialogue.

CHERYAN, C.V.

1974 *A History of Christianity in Kerala*. Kottayam: Kerala Historical Society.

GEORGE, K. M. (ED.)

1985 *Freedom, Love, Community: Festschrift in Honor of Metropolitan Paulos Mar Gregorios*. Madras: Christian Literature Society.

MAR GREGORIOS, PAULO & LAZARETH, WILLIAM H.
& NISSIOTIS, NIKOS A. (ED.),

1981 *Does Chalcedon Divide or Unite?* Geneva: World Council of Churches.

PHILIP, E. M.

2002 *The Indian Church of St. Thomas*. Cheernachira Changanacherry: Mor Adai Study Center.

WINKLER, DIETMAR W. & AUGUSTIN, KLAUS (ED.)

1997 *Die Ostkirchen: Ein Leitfadens*. Graz.